Disiplinde Tekerrür ve Tebliğ

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Danıştay 12. Daire	27.11.2025	Bozma

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2023/4765	2025/5307	657 s.K. 125, 133, 2577 s.K. 49

ÖZET

Özürsüz devamsızlık nedeniyle kademe cezası alan memur aynı fiili tekrarlayınca tekerrürle memurluktan çıkarıldı. Danıştay, ikinci fiilin ilk cezanın 09/07/2007 tebliğinden sonra işlendiğini, tekerrür şartının oluştuğunu belirterek iptal kararını bozdu.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/disiplinde-tekerrur-ilk-cezanin-tebligi-danistay-2025-5307/ →

Karar metni

Adalet Bakanlığı Bedesten sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

Danıştay 12. Daire Başkanlığı 2023/4765 E. , 2025/5307 K.

"İçtihat Metni"

T.C.

DANIŞTAY

ONİKİNCİ DAİRE

Esas No : 2023/4765

Karar No : 2025/5307

TEMYİZ EDEN (DAVALI) : ... Bakanlığı

VEKİLİ : Av. ...

KARŞI TARAF (DAVACI) : ...

VEKİLİ : Av. ...

İSTEMİN KONUSU : ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: ... Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda ... olarak görev yapan ve daha sonra, Devlet memurluğundan çıkarılan davacının, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125. maddesinin birinci fıkrasının (D) bendinin (b) alt bendi uyarınca kademe ilerlemesinin durdurulması cezası ile cezalandırılması gerekmekte ise de, tekerrür hükümleri uygulanmak suretiyle Devlet memurluğundan çıkarma cezası ile cezalandırılmasına ilişkin Adalet Bakanlığı Yüksek Disiplin Kurulu Başkanlığının ... tarih ve ... sayılı kararının iptali ile işlem nedeniyle yoksun kaldığı parasal haklarının yasal faiziyle birlikte ödenmesine, sosyal haklarının iadesine karar verilmesi istenilmiştir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: ... İdare Mahkemesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararıyla; davacının 8-12/02/2009 tarihleri arasında 5 (beş) gün süreyle özürsüz ve kesintisiz olarak göreve gelmediğinden bahisle hakkında yapılan soruşturmada; dayısının rahatsızlığı nedeniyle ... Üniversitesi Eğitim Uygulama ve Araştırma Hastanesi nöroloji servisinde yattığını, bakacak kimsesi olmaması dolayısıyla hastane işlemlerini takip etmek ve ihtiyaçlarını gidermek amacıyla işe gelmediğini mazeret olarak ileri sürdüğü, ancak, anılan kişinin aslında davacının babaannesinin yeğeni olduğu, davacının belirttiği gibi 2. derece değil 5. derece yakını olduğu ve 5. derece yakını olan adı geçene refakat etmesinin özür olarak değerlendirilmesinin mümkün olmadığı, bu haliyle; dosya kapsamında yer alan bilgi ve belgelerden davacının, 08-12/02/2009 tarihleri arasında 5 (beş) gün süreyle özürsüz ve kesintisiz olarak göreve gelmediği hususunun sabit olduğu, öte yandan, davacının, daha önce 20-25/04/2006 tarihlerinde özürsüz ve kesintisiz olarak 6 (altı) gün göreve gelmediğinden bahisle 657 sayılı Kanun'un 125. maddesinin birinci fıkrasının (D) bendinin (b) alt bendi uyarınca, iki yıl kademe ilerlemesinin durdurulması cezası ile cezalandırıldığı ve bu cezanın 10/09/2007 tarihinde yargı yoluna başvurulmaksızın kesinleştiği, söz konusu cezanın sicilden silinmesine ilişkin süre henüz dolmadan aynı fiilin işlenmiş olması nedeniyle, davacı hakkında 657 sayılı Kanun'un 125. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca tekerrür hükümlerinin uygulanma şartlarının mevcut olduğu da anlaşıldığından, davacı hakkında sübuta eren eylemi nedeniyle bir derece ağır disiplin cezası olan meslekten çıkarma cezası ile cezalandırılmasına ilişkin dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Bölge İdare Mahkemesi kararının özeti: ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesince; uyuşmazlıkta, her ne kadar davacı, 16/09/2010 tarihli ifade tutanağı ile ilk cezadan haberdar olmuş ise de; bu tutanağın usulüne uygun bir tebliğ olarak dikkate alınamayacağı gibi, tutanakta geçen ifadelere bakıldığında, davacının ilk disiplin cezasını 02/07/2007-16/09/2010 tarihleri arasındaki herhangi bir tarihte öğrendiği sabit ise de, dava konusu işleme esas alınan eylemden önce öğrendiğinin kabulünün mümkün olmadığı, bir başka ifadeyle tekerrüre esas alınan birinci disiplin cezasının dava konusu işleme esas alınan eylemden önce davacıya tebliğ edilmediği gibi, davacı tarafından da öğrenilmediği, bu nedenle, Muş Adli Yargı İlk Derece Mahkemesi Adalet Komisyonunun ... tarih ve ... sayılı kararı ile verilen disiplin cezasının bakılan uyuşmazlıkta tekerrürde esas alınmayacağı sonucuna varılarak, tekerrür hükümlerinin uygulanması için gerekli şartlar oluşmadığından, dava konusu işlemde hukuka uygunluk bulunmadığı gerekçesiyle istinaf

başvurusunun kabulüne, İdare Mahkemesi kararının kaldırılmasına, dava konusu işlemin iptaline, işlem nedeniyle yoksun kaldığı ekonomik ve sosyal hakların yasal faiziyle birlikte davacıya ödenmesine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI : Tekerrüre konu ilk disiplin cezasının davacıya 09/07/2007 tarihinde tebliğ edildiği, dava konusu işlemin mevzuata uygun olduğu belirtilerek, temyize konu kararın bozulması gerektiği ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI : Savunma verilmemiştir.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ : ...

DÜŞÜNCESİ : Temyiz isteminin kabulü ile Bölge İdare Mahkemesi kararının bozulması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onikinci Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra, dosya tekemmül ettiğinden yürütmenin durdurulması istemi hakkında ayrıca bir karar verilmeksizin, işin gereği görüşüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE:

MADDİ OLAY :

... Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda ... olarak görev yapan davacının, 8-12/02/2009 tarihleri arasında 5 (beş) gün süreyle özürsüz ve kesintisiz olarak göreve gelmediğinden bahisle hakkında soruşturma başlatıldığı, 29/05/2009 tarihli muhakkik raporunda davacıya atfedilen eylemin sabit görüldüğü, disiplin amirince kademe ilerlemesinin durdurulması cezası verilmesi için dosyanın Adalet Bakanlığı Disiplin Kuruluna gönderilmesine karar verildiği, ancak dosyanın 04/09/2019 onay tarihli işlemle daha önce 20-25/04/2006 yılında aynı alt bendin ihlali iddiasıyla davacı hakkında yürütülen soruşturma sonucunda verilmiş kademe ilerlemesinin durdurulması cezası bulunduğu ve bu cezanın kesinleştiğinden bahisle tekerrür hükümleri uygulanarak Devlet memurluğundan çıkarma cezası ile cezalandırılması teklifiyle dosyanın Yüksek Disiplin Kuruluna sunulması üzerine, tekerrür hükümleri uygulanmak suretiyle, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125. maddesinin birinci fıkrasının (D) bendinin (b) alt bendi ve aynı maddenin ikinci fıkrası uyarınca Devlet memurluğundan çıkarma cezası ile cezalandırılmasına ilişkin dava konusu işlemin tesisi üzerine temyizen incelenen dava açılmıştır.

İLGİLİ MEVZUAT:

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125. maddesininin birinci fıkrasının (D) bendinin (b) alt bendinde; '"Özürsüz ve kesintisiz 3-9 gün göreve gelmemek," fiili kademe ilerlemesinin durdurulması cezasını gerektiren fiil ve haller arasında sayılmıştır.

Anılan maddenin ikinci fıkrasında; "Disiplin cezası verilmesine sebep olmuş bir fiil veya halin cezaların özlük dosyasından silinmesine ilişkin süre içinde tekerrüründe bir derece ağır ceza

uygulanır. Aynı derecede cezayı gerektiren fakat ayrı fiil veya haller nedeniyle verilen disiplin cezalarının üçüncü uygulamasında bir derece ağır ceza verilir." hükmü öngörülmüştür.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

657 sayılı Kanun'da düzenlenen tekerrür müessesesi, bu Kanun'a göre cezalandırılan bir fiil veya halin belli aralıklarla işlendiği durumlarda, cezanın arttırılarak bir derece ağır ceza olarak uygulanması anlamına gelmektedir. Kanun'da yer alan düzenlemeye göre tekerrür nedeniyle bir derece ağır ceza verilebilecek iki durum bulunmaktadır:

657 sayılı Kanun'un yukarıda yer verilen ve tekerrür müessesesini düzenleyen maddesinin birinci cümlesinde özel tekerrür, ikinci cümlesinde ise genel tekerrür hali düzenlenmiştir. Buna göre özel tekerrür halinin oluşabilmesi için önceki fiil ile sonraki fiilin aynı nitelikte olması gerekmektedir. Burada her iki fiillin de aynı tür cezayı gerektirmesi önemlidir. Genel tekerrür uygulamasında özel tekerrürden farklı olarak aynı cezayı gerektiren ve fakat mahiyeti farklı olan fiilin üçüncü kez işlenmesi şartı aranmaktadır.

Tekerrür, kelime olarak tekrarlama, yineleme anlamına gelmekte olup, belli bir suçun veya kabahatin belli aralıklarla işlenmesi halinde cezanın arttırılarak verilmesine neden olan hukuki bir müessesedir. Bir cezanın tekerrür nedeni ile arttırılarak verilebilmesi için, önceki tarihte işlenen bir fiil nedeniyle bir ceza verilmesi ve bu cezanın fiili işleyenler tarafından bilinir hale gelmesi, bu cezanın ilgiliye bildirilmesini müteakip, aynı veya benzer fiilin, 657 sayılı Kanun'un 125. maddesinde belirtilen süreler içinde bir daha işlenmesi gerekmektedir.

Diğer yandan, tekerrür müessesesi ile amaçlanan, uyması gereken düzenleme ve yasaklara uymamakta ısrar eden kamu görevlisinin ağırlaştırılmış ceza ile cezalandırılmasıdır. Bu nedenle, tekerrür hükmünün uygulanabilmesi için, sonraki fiilin, önceki fiilden ve bu fiil nedeniyle verilmiş olan disiplin cezasının ilgiliye tebliğ tarihinden sonra işlenmiş olması gerekmektedir.

Uyuşmazlıkta; tekerrüre dayanak alınan, davacının 20-25/04/2006 tarihleri arasında 6 (altı) gün süreyle göreve gelmediğinden bahisle, 2 yıl süreyle kademe ilerlemesinin durdurulması cezası ile cezalandırılmasına ilişkin Muş Adli Yargı İlk Derece Mahkemesi Adalet Komisyonu'nun ... tarih ve ... sayılı kararının, davacıya 09/07/2007 tarihinde tebliğ edildiği ve dava açılmadığından anılan cezanın kesinleştiği, daha sonra 8-12/02/2009 tarihleri arasında 5 (beş) gün süreyle özürsüz ve kesintisiz olarak göreve gelmediğinden bahisle hakkında yürütülen soruşturma sonunda, daha önceki 20-25/04/2006 yılındaki eylemi nedeniyle kademe ilerlemesinin durdurulması cezası bulunduğu ve bu cezanın kesinleştiğinden bahisle, tekerrür hükümleri uygulanmak suretiyle, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125. maddesinin birinci fıkrasının (D) bendinin (b) alt bendi ve aynı maddenin ikinci fıkrası uyarınca Devlet memurluğundan çıkarma cezası ile cezalandırılmasına karar verildiği, uyuşmazlıkta, davacının ikinci fiilinin, birinci fiili nedeniyle verilen disiplin cezasının davacıya tebliğ edildiği 09/07/2007 tarihinden sonra, 08-12/02/2009 tarihlerinde gerçekleştiği görüldüğünden, tekerrür hükümlerinin uygulanmasının şartlarının oluştuğu anlaşılmıştır.

Bu durumda, tekerrür hükümleri uygulanmak suretiyle, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125. maddesinin birinci fıkrasının (D) bendinin (b) alt bendi ve aynı maddenin ikinci fıkrası uyarınca

Devlet memurluğundan çıkarma cezası ile cezalandırılmasına ilişkin dava konusu işlemde hukuka aykırılık, davanın reddi yolunda verilen İdare Mahkemesi kararına karşı yapılan istinaf başvurusunun kabulü, İdare Mahkemesi kararının kaldırılması, dava konusu işlemin iptali, işlem nedeniyle yoksun kaldığı ekonomik ve sosyal hakların yasal faiziyle birlikte davacıya ödenmesi yolundaki Bölge İdare Mahkemesi kararında hukuki isabet bulunmamaktadır.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. 2577 sayılı Kanun'un 49. maddesine uygun bulunan davalı idarenin temyiz isteminin kabulüne,

2. Davanın reddine ilişkin İdare Mahkemesi kararına karşı yapılan istinaf başvurusunun yukarıda özetlenen gerekçeyle kabulü, İdare Mahkemesi kararının kaldırılması, dava konusu işlemin iptali, işlem nedeniyle yoksun kaldığı ekonomik ve sosyal hakların yasal faiziyle birlikte davacıya ödenmesi yolundaki temyize konu ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının BOZULMASINA,

3. Yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesine gönderilmesine, kesin olarak, 27/11/2025 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.